

Infofiche

Contracttypes

Als student kan je je onder verschillende soorten contracten inschrijven aan een instelling naargelang wat je wil bereiken (diploma-, credit- en examencontracten).

1. WAT VOORAF GING

Vóór het academiejaar 2003-2004 konden studenten via de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap een diploma hoger onderwijs halen.

Na de invoer van het bachelor-mastersysteem, werd deze mogelijkheid afgeschaft (in het Structuurdecreet). In plaats daarvan kunnen studenten zich nu rechtstreeks bij de instellingen inschrijven voor het louter afleggen van examens (artikel 72 van het Structuurdecreet), het zogenaamde examencontract.

Later werd ook de mogelijkheid voorzien voor de instellingen om bepaalde opleidingsonderdelen uit te sluiten voor een inschrijving met een examencontract (het minidecreet – artikel 54).

2. STAND VAN ZAKEN

Bij de inschrijving schrijft een student in voor één of meer van de onderstaande types contracten:

- een diplomacontract
- een creditcontract
- een examencontract

Een **diplomacontract** is een toetredingscontract, aangegaan tussen de onderwijsinstelling en de student die zich inschrijft met het oog op het behalen van een diploma of een getuigschrift van een opleiding. Men verwacht dat de meeste studenten zich via dit contract voor een opleiding inschrijven. Studenten met een diplomacontract zijn aanwezig op de contactmomenten, hebben toegang tot de bibliotheken en het elektronisch platform van de onderwijsinstelling, kunnen beroep doen op studietrajectbegeleiding, enz. Het inschrijvingsgeld voor een diplomacontract en het sociaal statuut zijn afhankelijk van het gekozen aantal studiepunten. De studiepunten die opgenomen worden onder een diplomacontract, vallen onder de leerkredietregeling (voor meer info, zie fiche leerkrediet).

Een **creditcontract** is een toetredingscontract, aangegaan tussen de onderwijsinstelling en de student die zich inschrijft met het oog op het behalen van een creditbewijs voor één of meer opleidingsonderdelen. Met een creditcontract kies je met andere woorden welke opleidingsonderdelen

je volgt. Studenten met een creditcontract zijn aanwezig op de contactmomenten, hebben toegang tot de bibliotheken en het elektronisch platform van de onderwijsinstelling, kunnen beroep doen op studietrajectbegeleiding, enz. Het inschrijvingsgeld voor een creditcontract en het sociaal statuut zijn afhankelijk van het gekozen aantal studiepunten. Met een creditcontract komt een student niet in aanmerking voor een studietoelage, daarvoor moet een student een diplomacontract hebben. De studiepunten die opgenomen worden met een creditcontract, vallen onder de leerkredietregeling (voor meer info, zie fiche leerkrediet).

Studeren met een **examencontract** is zelfstudie. Voor eventuele stages of practica waar er wel een verplichte aanwezigheid is, moet men afspraken maken met de instelling. Voor opleidingsonderdelen die uitgesloten zijn voor een examencontract, of waar zelfstudie te moeilijk is (bijvoorbeeld stages), kan een student gelijktijdig met een examencontract, een creditcontract afsluiten. De instelling legt in de onderwijsregeling vast over welke opleidingsonderdelen het gaat en motiveert dat ook. Met een examencontract kan de student (sinds 2012) geen beroep meer doen op de sociale voorzieningen. Men kan ook geen gebruik maken van de elektronische leeromgeving. Men volgt de lessen niet, men legt enkel de examens af. Het inschrijvingsgeld voor een examencontract bestaat uit een vast gedeelte (57.3 euro) en een variabel gedeelte per studiepunt (3.4 euro). Het recht om zich in te schrijven met een examencontract is ten slotte onbeperkt. Boven hoeft men hiervoor geen leerkrediet in te zetten en kan men er geen verliezen.

3. DE TOEKOMST

De onderwijsinstellingen zijn het examencontract liever kwijt dan rijk. In de werkgroep implementatielasten van de flexibilisering hebben ze daartoe een aanzet gegeven waarbij twee hoofdredenen worden vermeld. Ten eerste vinden de instellingen de administratieve last en kostprijs – de instellingen worden immers niet gefinancierd voor examencontracten – te hoog in verhouding met het aantal studenten die er gebruik van maken. Ten tweede worden de examencontracten ook gebruikt door reguliere studenten en zij-instromers die eigenlijk gebaat zouden zijn met een EVC-procedure, terwijl dit niet de bedoeling is.

VVS pleit echter voor het behoud van het examencontract zolang voor alle opleidingsdomeinen in Vlaanderen onvoldoende varianten van afstandsleren en contactonderwijs ontwikkeld zijn die specifiek gericht zijn op bepaalde doelgroepen zoals werkstudenten. Een tweede belangrijke voorwaarde is dat er garantie moet zijn dat er voor alle opleidingsdomeinen varianten bestaan die via een andere weg het levenslang leren en het tweedekansonderwijs stimuleren.

VVS is zich bewust van het feit dat de problematiek van de tweede kans die in de examencontracten naar voren komt, in een breder kader samenhangt met de ongekwalificeerde uitstroom alsook met de diverse problemen die ontstaan bij studenten met onvoldoende leerkrediet in verschillende fases van hun opleiding. Daarom blijft VVS er bij dat de discussie over de afschaffing van de examencontracten dan ook niet thuishoort in een werkgroep die implementatielasten van de flexibilisering onderzoekt.

Daarnaast werden ook de creditcontracten besproken in bovengenoemde werkgroep. Een student *weigeren om bepaalde opleidingsonderdelen te*

volgen met een *creditcontract* kan enkel op grond van volgtijdelijkheid en op grond van artikel 52 van het Flexibiliseringsdecreet. Het blijkt echter dat instellingen zich soms ook om andere praktische of organisatorische redenen verplicht zien opleidingsonderdelen algemeen uit te sluiten van deze contractvorm. Er is een VVS-standpunt in de maak waar ook hierover een uitspraak zal gedaan worden.

De afschaffing van de examencontracten is tot nu toe nog niet doorgevoerd, maar de instellingen blijven hiervoor pleiten in verschillende overleg- en adviesorganen. VVS blijft zijn standpunt hierin verdedigen.

4. LINKS EN CONTACT

Nota Werkgroep Implementatielasten thema 2: Contractsoorten

http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/publicaties/Nota_evaluatie_flex-thema_2_def.pdf

Standpunt VVS examencontracten: <http://www.vvs.ac/onderwijs>

Structuurdecreet:

<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/database/document/document.asp?docid=13425>

Flexibiliseringsdecreet:

<http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/database/document/document.asp?docid=13528>

Stafmedewerker: Annelies Raveyds, onderwijs@vvs.ac